

Asia: VN/19571/2025

Valtioneuvoston asetus teollisuuden bioperäisen hiilidioksidin talteenoton edistämiseksi myönnettävästä avustuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

VN/19571/2025

Valtioneuvoston asetus teollisuuden bioperäisen hiilidioksidin talteenoton edistämiseksi myönnettävästä avustuksesta

Pyydettyinä lausuntona bioperäisen hiilidioksidin talteenoton kannustinjärjestelmästä Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

- Metsäteollisuus ry kannattaa käänteisen huutokaupan laaja-alaista lähestymistapaa, joka kattaa sekä bioperäisen hiilidioksidin varastoimisen että hyödyntämisen
- Hankkeiden valmistumiselle asetettu aikatauluvaatimus on erittäin kireä
- Kirjaus avustuksen ylikompensaatiosta kaipaa tarkennusta

Metsäteollisuus on Suomessa jo pitkälle irtautunut fossiilisista polttoaineista ja vuonna 2023 metsäteollisuuden tehdaspolttoaineista oli uusiutuvia 92 %. Alan tehdaspäästöskenaariion mukaan tehtaamme voivat olla lähes fossiilivapaita vuonna 2035. Lisäksi skenaarioiden mukaan biogeenisen hiilidioksidin talteenotossa, varastoinnissa ja hyötykäytössä on uutta liiketoimintapotentiaalia, mikäli toimintaympäristö tukee uusia investointeja ja uusille tuotteille syntyy kysyntää.

Metsäteollisuus ry kannattaa käänteisen huutokaupan laaja-alaista lähestymistapaa, joka kattaa sekä bioperäisen hiilidioksidin varastoinnin että hyödyntämisen

Metsäteollisuus kannattaa asetusluonnoksessa ehdotettua laaja-alaista lähestymistapaa bioperäisen hiilidioksidin talteenoton, varastoinnin ja hyötykäytön edistämiseksi. Perustelumuiustiossa on avattu hyvin bioperäisen hiilidioksidin talteenotosta muodostuvat ilmastohyödyt. Tehtaista prosesseista talteenotetun ja pysyvästi varastoidun hiilidioksidin avulla voidaan ilmakehästä poistaa hiilidioksidia eli saada aikaiseksi niin sanottuja negatiivisia päästöjä.

Talteenotetun hiilidioksidin hyötykäyttö eli jalostaminen lyhyt- tai pitkäikäisiksi tuotteiksi puolestaan voi korvata fossiilista alkuperää olevia tuotteita ja siten tuottaa samankaltaisia ilmastohyötyjä kuin metsäteollisuuden nykyiset tuotteet.

Biotalous hyötyjen maksimoimiseksi on tärkeää, että bioperäisen hiilidioksidin pysyvän varastoinnin ja hyödyntämisen ilmastohyödyt tunnustetaan laaja-alaisesti niin kansallisessa kuin EU:n ilmastopolitiikassa.

Hankkeiden valmistumiselle asetettu aikatauluvaatimus on erittäin kireä

Asetusluonnoksessa ehdotettu aikatauluvaatimus hankkeiden valmistumiselle on hyvin haastava. Asetus on nyt vasta lausuntokierroksella ja tuen saamisen ehtona on, että talteenotto käynnistyy jo vuoden 2030 aikana. Kun otetaan huomioon investointipäätösten vaatima aika, luvitusmenettelyt, mahdolliset lisäinfratarpeet sekä varsinainen laitosten rakentaminen, on ehdotettu aikataulu hyvin kunnianhimoinen eikä jätä pelivaraa esimerkiksi mahdollisille teknologisille takaiskuille hankkeiden läpiviennin yhteydessä.

Kirjaus avustuksen ylikompensaatiosta kaipaa tarkennusta

Asetuksen perustelumuiustiossa on todettu, että tuen suuruus hankkeelle hyväksyttävistä kustannuksista olisi ryhmäpoikkeusasetuksen mukaan enintään 30 miljoonaa euroa ja enintään 30 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista. Lisäksi tuki ei saisi ylikompensoida tuettavan hankkeen kustannuksia. Kirjausta tulee tarkentaa ennen käänteisen huutokaupan alkua, jotta toimijoilla on mahdollisimman selkeä ymmärrys tuen saamisen ehdoista. Toimijoiden on tärkeä tietää kuinka tuettujen hankkeiden tapauksessa ylikompensaatio voi muodostua, kun otetaan huomioon esimerkiksi tuettujen hankkeiden tarvitsemat muut ulkopuoliset rahoitukset.

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki

toimitusjohtaja

Fagerblom Ahti
Metsäteollisuus ry